

SELETUSKIRI
regionaalministri määruse
„Perioodi 2023–2027 arendusosaku toetuse andmise tingimused ja kord“
eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 7 lõike 2, § 12 lõike 3 ja § 24 lõike 1 alusel ning lähtudes Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrusest (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (ELT L 435, 06.12.2021, lk 1–186) artiklist 77.

1. jaanuaril 2023. aastal algas uus Euroopa Liidu (edaspidi *EL*) eelarveperiood 2023–2027, mille raames saab Eesti osa Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi eelarvest. Nendest fondidest toetuste andmist reguleerib perioodil 2023–2027 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 2021/2115¹. Nimetatud määruse artikli 9 kohaselt tuleb liikmesriikidel EL-i toetuste saamiseks koostada ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava, milleks Eesti puhul on „Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika Eesti strateegiakava aastateks 2023–2027“² (edaspidi *strateegiakava*), mis on kiidetud heaks Euroopa Komisjoni otsusega.

Määruse alusel toetatavate innovatsiooniprojektide tegevused aitavad kaasa Vabariigi Valitsuse poolt 2021. aasta aprillis heaks kiidetud riikliku valdkonna arengukava „Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava aastani 2030“ (edaspidi *PõKa*) ja selle alaeesmärgi „Tark ja kestlik põllumajandus, toidutootmine ja maaelu ning ohutu toit ja hoitud keskkond“ eesmärkide saavutamisse ning arvestavad Euroopa Liidu roheleppe strateegia „Talust taldrikule“ eesmärkidega.

Eelnõu eesmärk on soodustada Euroopa Innovatsioonipartnerluse (EIP) projektide rakendamist ja innovatsioonikoostööd taotlejate ning teadus- ja arendusasutuste ja teadus- ja arendustegevusega tegelevate asutuste vahel, et seeläbi parandada maapiirkonna ettevõtete positsiooni väärtusahelas, suurendada kliima- ja ressursitõhusust ning maandada vastupanuvõimet turu- ja tootmisriskidele, säilitades samas elurikkust ning looduslikest ja kliimaatilistest tingimustest tulenevaid iseärasusi. Parimate ja uuenduslike keskkonnasõbralike tootmis- ja töötlemistavade väljatöötamiseks ja rakendamiseks tehakse koostööd nii Eesti kui välismaiste teadus- ja arendusasutuste ning ekspertidega, toetatakse EIP projektide läbiviimist nii Eesti kui väliskoostööna.

Sekkumine panustab PõKa teaduse ja innovatsiooni ning teadmussiirde tegevussuunda. Samuti on arvestatud ettevõtjate ja teadlaste innovatsioonikoostöö tugevdamise, keskkonnasäästlike

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R2115&from=ET>

² [Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava 2023–2027 | Maaeluministeerium \(agri.ee\)](#)

praktikate ja toidutarneahela eesmärkide rakendamise (Euroopa roheline kokkulepe, Talustaldrikule, Euroopa kliimaseadus) vajadustega.

Sekkumise eesmärk, sekkumisviisid ja võimalikud tegevused eesmärgi saavutamiseks selgitati välja sektori esindusorganisatsioonide esitatud ettepanekute põhjal Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi juhtimisel toimunud strateegiakava ettevalmistamise arutelude käigus³.

Eelnõu on vajalik strateegiakava kohase „Innovatsioonikoostöö projektid - Euroopa innovatsioonipartnerluse tegevusrühma projektid“ arendusosaku toetuse andmiseks ning toetuse tingimuste kehtestamiseks.

Toetuse andmise eesmärk on töötada välja innovaatilisi lahendusi, milles keskendutakse põllumajandustootjate ja metsandusettevõtjate konkurentsivõime suurendamisele luues uuenduslikke ja kõrgema lisandväärtusega teenuseid ja tooteid. Eesmärk saavutatakse arendades teadmus- ja tehnoloogia siiret ja tihendades koostööd teadus- ja arendusasutuste ning ekspertidega.

Toetuse andmise alameesmärgid on:

- 1) toetada kontaktide loomist koostöö eesmärgil toetuse saaja ja teadus- ja arendusasutuste ning ekspertide vahel;
- 2) võimaldada taotlejal saada oma uuendusliku idee teostatavuse ja tasuvuse kohta igakülgset rakendatavat teavet.

Arendusosaku toetus võimaldab põllumajandustootjatele ligipääsu ettevõtte väliste innovatsiooniks vajalikele teadmistele, uute toodete, teenuste, protsesside ja tehnoloogiate, kuid ka traditsiooniliste tavade uutes geograafilistes või keskkonnatingimustes väljatöötamiseks.

Määruse eelnõu ja seletuskirja koostas Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi teadus- ja arendusosakonna peaspetsialist Gret-Kristel Mällo (625 6553, gret-kristel.mallo@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi määruse eelnõule tegi Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Maarika Öövel (625 6197, maarika.öövel@agri.ee) ja keeleliselt toimetab eelnõu sama osakonna peaspetsialist Laura Ojava (625 6523, laura.ojava@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu § 1 sätestab reguleerimisala.

Määruse eesmärk on kehtestada strateegiakava sekkumise „Innovatsioonikoostöö projektid – Euroopa innovatsioonipartnerluse tegevusrühma projektid“ raames antava arendusosaku toetuse (edaspidi *toetus*) andmise ja kasutamise tingimused ning kord. Määrusega reguleeritakse innovatsioonikoostöö projekte, mis on osa Euroopa innovatsioonipartnerluse tegevusrühmadest ja millele antakse arendusosaku toetust. Määruse eesmärk on aidata kaasa Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava eesmärkide saavutamisele ning tagada toetuste andmise ja kasutamise läbipaistvus.

³ [Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava 2021- 2027 ettevalmistamine](#)

Määruse alusel toetatavad projektid aitavad kaasa PõKa eesmärkide saavutamisse ja selle alaeesmärgi „Tark ja kestlik põllumajandus, toidutootmine ja maaelu ning ohutu toit ja hoitud keskkond“ eesmärkide saavutamisele. Samuti arvestavad toetatavad projektid Euroopa Liidu roheleppes strateegia „Talust taldrikule“ eesmärkidega. See tähendab, et toetatavate projektide tegevused aitavad kaasa jätkusuutlikule ja konkurentsivõimelisele põllumajandusele ning aitavad tagada ohutu toidu ja keskkonna.

Eelnõu § 2 sätestab toetuse andmise eesmärgi.

Toetuse eesmärk on võimaldada põllumajandustootjatele ja metsandusettevõtjatele vajalike innovaatiliste lahenduste väljatöötamist. Siinjuures on oluline arvestada kogu tarneahela vastastikust mõju ning suurendada ettevõtjate konkurentsivõimet uuenduslike ja kõrgema lisandväärtusega toodete, teenuste ja tehnoloogiate väljatöötamise kaudu. Oluline on ka teadmiste- ja tehnoloogiasiidre ning koostöö tihendamine innovatsioonipartneriga. Seega on toetuse eesmärk innovaatiliste lahenduste väljatöötamine ja ettevõtjate konkurentsivõime suurendamine.

Toetuse andmine soodustab Euroopa Innovatsioonipartnerluse (EIP) projektide rakendamist ja innovatsioonikoostööd erinevate osapoolte vahel, sealhulgas taotlejate, teadus- ja arendusasutuste ning ekspertide vahel. Selle tulemusena peaks paranema maapiirkonna ettevõtete positsioon väärtusahelas ning suurenema kliima- ja ressursitõhusus. Samuti aitab toetus maandada turu- ja tootmisriske ning säilitada elurikkust ning looduslikest ja kliimaatilistest tingimustest tulenevaid iseärasusi. Toetuse eesmärk on ka parimate keskkonnasõbralike tootmis- ja töötlemistavade väljatöötamine ning rakendamine, mille jaoks tehakse koostööd nii Eesti kui välismaiste teadus- ja arendusasutuste ning ekspertidega. Kokkuvõtlikult soodustatakse innovatsioonipartnerite kaasamist ning koostööd erinevate osapoolte vahel, et aidata kaasa maapiirkonna ettevõtete konkurentsivõime suurendamisele.

Toetuse andmise alameesmärgid on

- 1) toetada kontaktide loomist koostöö eesmärgil toetuse saaja ja teadus- ja arendusasutuste ning ekspertide vahel, mis aitab tagada tiheda koostöö erinevate osapoolte vahel ning võimaldab toetuse saajatel kasutada kvaliteetset teadmusbasi ja ekspertteadmisi oma ettevõtte arendamiseks. Selle tulemusena võib oodata uuenduslike ja kõrgema lisandväärtusega toodete, teenuste ja tehnoloogiate väljatöötamist ning konkurentsivõime kasvu.
- 2) saada igakülgset rakendatavat teavet taotleja uuendusliku idee teostatavuse ja tasuvuse kohta. Selle eesmärgi täitmisel saab innovatsioonipartner pakkuda erinevaid ressursse ja vahendeid, et aidata taotlejal oma idee teostatavust hinnata ning selle rakendamiseks vajalikke samme planeerida. Oluline on, et taotlejal oleks juurdepääs vajalikele ressurssidele ja teadmistele, et tagada idee võimalikult edukas teostamine ning tasuvus. Kui taotleja saab piisavalt teavet oma idee teostatavuse ja tasuvuse kohta, võib see aidata vähendada riske ja suurendada võimalusi innovatsiooniprojekti edukaks lõpuleviimiseks.

Arendusosaku toetus aitab kaasa kahe eesmärgi täitmisele: ühelt poolt on toetus suunatud innovaatiliste lahenduste väljatöötamisele, teiselt poolt aga ka ettevõtjate konkurentsivõime kasvule kõrgema lisandväärtusega toodete, teenuste ja tehnoloogiate väljatöötamise kaudu. Määruse rakendamise tulemusena suureneb koostööd teinud ettevõtjate ja teadus- ning arendusasutuste ning ekspertide arv, mis omakorda toob kaasa ettevõtjate teadmiste- ja

tehnoloogiaalase võimekuse kasvu. Seega saab öelda, et määrus aitab kaasa innovatsiooni ja koostöö arengule ning suurendab ettevõtjate võimekust.

Eelnõu § 3 sätestab toetusele kohalduvad riigiabi tingimused.

Riigiabi on Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi *ELTL*) artikli 107 lõike 1 järgi igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist. Kuigi riigiabi on ELi ühisturuga põhimõtteliselt kokkusobimatu, on riigiabi lubamiseks siiski teatud võimalused. Sealjuures on tulenevalt põllumajandussektori eripärast ELTL artiklis 42 tehtud riigiabi reeglite kohaldamiseks erisäte, mis kajastub Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava aluseks oleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/2115 artikli 145 lõikes 2. Selle kohaselt ei kohaldata riigiabi eeskirjasid nende innovatsiooniprojektide suhtes, mis on seotud ELTL lisa 1 nimetatud toodetega ehk põllumajandustoodetega. Seega kohalduvad riigiabi nõuded üksnes juhul, kui tegemist ei ole põllumajandustoodete tootmise, töötlemise või turustamisega. ELTL lisa 1 ehk põllumajandustoote mõistet tõlgendatakse koostoimes Komisjoni rakendusmäärusega (EL) nr 2023/2364, millega muudetakse tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühist tollitariifistikku käsitleva nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 I lisa (ELT L 2023/2364, 31.10.2023).

Eelnõu § 3 lõiked 1 ja 2 selgitavad vähese tähtsusega abi ja riigiabi kohaldamist käsitlevaid asjaolusid.

Kui innovatsiooniprojekti tegevus ei ole seotud Euroopa Liidu Toimimise lepingu ja Euroopa Liidu lepingu 2021/C 326/01 I lisa nimetatud toodetega, siis esimese valikuna loetakse toetus vähese tähtsusega abiks vastavalt komisjoni (EL) 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 2023/2831, 15.12.2023). Vähese tähtsusega abi puhul ei tohi ühele ettevõtjale toetuse andmisele vahetult eelnenud kolme aasta jooksul antud vähese tähtsusega abi koos taotletava toetusega ületada vähese tähtsusega abi ülemmäära 300 000 eurot.

Komisjoni määrus (EL) nr 2023/2831 on abi andmisel esimene valik, kuna selle kohaselt on lubatud §-s 5 sätestatud toetuse määr 90 protsenti. Kui taotleja vähese tähtsusega abi maht on ületatud, ei ole võimalik komisjoni määrust (EL) 2023/2831 kohaldada. Sel juhul loetakse antav abi riigiabiks komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78), artikli 25 tähenduses. Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artikkel 25 sätestab aga madalamad abimäärad. Riigiabi ja vähese tähtsusega abi andmisega seotud piirangud laienevad ka innovatsioonipartnerile.

Eelnõu § 3 lõige 3 sätestab, et üksnes konkurentsiseaduse § 2 lõike 1 tähenduses ettevõtjate suhtes kohaldatakse vähese tähtsusega abi ning riigiabi sätteid. Riigiabi eeskirjade kontekstis on ettevõtja mõiste lai. Ettevõtjaks loetakse majandustegevusega tegelevaid isikuid olenemata nende õiguslikust vormist. Seetõttu võib riigiabi eeskirjade kontekstis ettevõtja all mõista ka mittetulundusühingut, mittetulundusühingu liiget või Euroopa Innovatsioonipartnerluse töörühma liiget, kes osaleb ise või kelle töötaja, osanik, aktsionär, liige või juhtorgani liige osaleb toetatavas tegevuses.

Eelnõu § 3 lõige 4 sätestab tingimused, millele vähese tähtsusega abi saajad peavad vastama. Esimene tingimus on see, et viimase kolme majandusaasta jooksul antud vähese tähtsusega abi ja antava toetuse summa kokku ei tohi ületada vähese tähtsusega abi ülemmäära 300 000 eurot. Teine tingimus puudutab vähese tähtsusega abi erinevateks eesmärkideks antava toetuse

kumuleerimist vastavalt Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 2023/2831 artikli 5 sätestatud reeglitele. Väheste tähtsusega abi on väikeses mahus antav abi, mille puhul Euroopa Komisjon on leidnud, et see ei mõjuta liikmesriikidevahelist konkurentsi.

Eelnõu § 4 kirjeldab toetuse raames toetatavaid tegevusi.

Eelnõu § 4 lõige 1 sätestab, loetelu tegevustest, mille teostamiseks antakse toetust ning selgitab arendusosaku olemust. Arendusosaku toetus on sihtotstarbeline toetus, mis on mõeldud teadus- ja arendusasutustelt ning eksperdilt tegevuste hankimiseks ja tegevuste elluviimiseks vajalike materjalide soetamiseks. Toetus on vajalik selleks, et saavutada §-s 2 sätestatud eesmärged, mis hõlmavad innovatsiooniprojekti tegevuste elluviimist. Põllumajandustoodetest mittepõllumajandustoodete töötlemine on tegevus, mis ei ole seotud ELTL 1 lisas nimetatud toodetega.

Toetust antakse toote- ja tehnoloogiakatsetuste, testide, eksperimentide ning teostatavusuuringute läbiviimiseks. Lisaks saab toetust kasutada teostatavusuuringute läbiviimiseks, mis aitab hinnata innovatsiooniprojekti teostatavust, sealhulgas võimalikke riske ja väljakutseid. Näiteks võib arendusosaku toetust kasutada suuremahulise innovatsioonikoostöö projekti idee teostatavuse testimiseks. Teostatavusuuring on protsess, mille käigus hinnatakse objektiivselt ja ratsionaalselt innovatsiooniprojekti tugevaid ja nõrku külgi, võimalusi ja ohte ning selgitatakse välja vajalikud ressursid ja innovatsiooniprojekti eduväljavaated, et toetada otsuste tegemise protsessi.

Toetatakse ka töövõtete testimist ja kui tarvis, nende kohandamist ja täiustamist.

Toetuse abil on võimalik teostada eeluuringuid, mis on vajalikud strateegiakava sekkumise 0.3 „Koostöö“ tegevuse liigi „Innovatsioonikoostöö projektid – Euroopa innovatsioonipartnerluse tegevusrühma projektid“ raames planeeritava innovatsioonikoostöö projekti väljatöötamiseks. Seejuures ei ole vahet, kas planeeritav innovatsioonikoostööprojekt on suure või väiksemamahuline.

Toetatakse ka prototüübi valmistamist, mis võimaldab testida toote, teenuse või süsteemi funktsionaalsust ja kasutatavust enne lõpliku toote, teenuse või süsteemi valmistamist. Toetuse eesmärk on aidata ettevõtetel oma tooteid ja teenuseid parendada ning jõuda turule kiiremini ja edukamalt.

Samuti toetatakse infotehnoloogiaalast arendust, milleks on suure kiirusega andmeedastust võimaldav värgvõrk (IoT) ja selle seadistamine. Toetuse eesmärk võib olla näiteks uue infotehnoloogilise lahenduse väljatöötamine või olemasoleva süsteemi täiustamine, et saavutada selle parem toimivus ja tõhusus.

Kui taotlejal puuduvad need pädevused, võib olla vajalik väline abi ja toetus, et aidata arendada ja rakendada innovaatilisi lahendusi.

Eelnõu § 4 lõige 2 sätestab, et toetus on suunatud põllumajandustoodete tootmisele ja töötlemisele, metsasaaduste töötlemisele, metsa majandamisele ning põllumajandustoodetest mittepõllumajandustoodete töötlemisele suunatud tegevustele, mille eesmärk on leida praktilisi energia-, ressursi- ja keskkonnasäästlikkust suurendavaid lahendusi. Toetus on suunatud

innovatsiooniprojektidele, mis edendavad uusi ideid ning võimaldavad levitada teavet innovatsiooniprojektide kohta, mis on alustanud, käimas või juba lõppenud. Oluline on märkida, et toetus on suunatud vaid tegevustele, mis vastavad toetuse eesmärkidele ning mis suurendavad energia-, ressursi- ja keskkonnasäästlikkuse tulemuslikkust.

Eelnõu § 4 lõige 3 sätestab, et toetatavad innovatsiooniprojektid peavad järgima Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115 artikli 127 lõike 3 kohast interaktiivset koostöö mudelit ning vastama artiklis 127 sätestatud Euroopa innovatsioonipartnerluse tööühmadele kehtestatud nõuetele.

Artikli 127 kohaselt on põllumajanduse tootlikkust ja kestlikkust käsitleva Euroopa innovatsioonipartnerluse (EIP) eesmärgiks innovatsiooni edendamine ja teadmiste vahetuse parandamine. EIP raames toetatakse AKISi, ühendades poliitika ja vahendid innovatsiooni kiirendamiseks. Eelkõige teeb EIP järgmist:

- a) loob lisaväärtust, sidudes paremini teadusuuringud ja põllumajandustavad ning innustades ulatuslikumalt kasutama olemasolevaid innovatsioonimeetmeid;
- b) ühendab innovatsioonis osalejaid ja innovatsiooniprojekte;
- c) soodustab innovatiivsete lahenduste kiiremat ja ulatuslikumat praktikasse ülevõtmist, sealhulgas teabe vahetamist põllumajandustootjate vahel;
- d) teavitab teadusringkondi põllumajandustootmise jaoks vajalikest teadusuuringutest.

Artikli 127 lõikes 3 määratletakse interaktiivse innovatsioonimudeli põhimõtted, mille järgmist EIP tööühmadelt eeldatakse. EIP tööühmad on Euroopa innovatsioonipartnerluse osaks. Iga EIP tööühm koostab kava innovatsiooniprojekti väljatöötamiseks või rakendamiseks. See innovatsiooniprojekt põhineb interaktiivsel innovatsioonimudelil, mille peamised põhimõtted on järgmised:

- a) töötada välja innovatiivseid lahendusi, milles keskendutakse põllumajandustootjate või metsandusettevõtjate vajadustele, ning samal ajal käsitleda vajaduse korral kogu tarneahela vastastikust mõju;
- b) ühendada sellised partnereid, näiteks põllumajandustootjad, nõustajad, teadlased, ettevõtjad või valitsusvälised organisatsioonid, kelle vastastikku täiendavad teadmised võimaldavad sihipärase kombinatsioonis kõige paremini saavutada innovatsiooniprojekti eesmärgi, ning
- c) kasutada kogu innovatsiooniprojekti vältel kaasotsustamist ja ühisloomet.

EIP tööühmad võivad tegutseda mitte üksnes sama riigi piires, vaid ka riikidevaheliselt, sealhulgas piiriülel tasandil. Kavandatav innovatsioon võib põhineda nii uutel tavadel kui ka traditsioonilistel tavadel uutes geograafilistes või keskkonnatingimustes.

EIP tööühmad teevad oma kavade ja innovatsiooniprojektide tulemustest kokkuvõtte ja levitavad seda, eelkõige riiklike ja Euroopa ÜPP võrgustike kaudu.

See tähendab, et innovatsiooniprojektide taotlustes peavad olema kirjeldatud, kuidas innovatsiooniprojekti osalejad omavahel koostööd teevad ning kuidas innovatsiooniprojekt aitab kaasa Euroopa innovatsioonipartnerluse eesmärkide saavutamisele. Lisaks peavad innovatsiooniprojektid vastama Euroopa innovatsioonipartnerluse tööühmadele kehtestatud nõuetele, nagu eelpool kirjeldatud.

Eelnõu § 4 lõikes 4 loetletakse tegevused, mida selle määruse raames ei toetata, kuna need ei aita kaasa seatud eesmärkide saavutamisele. Mittetoetatavad tegevused on järgmised:

- 1) puidust ehitusmaterjalide, mööblitööstuse toodete (näiteks riiulite, toolide) ning tubakatoodete tootmiseks, töötlemiseks ja turustamiseks;
- 2) eraldiseisvaks teadustegevuseks, millel puudub praktiline väljund toetust taotleva ettevõtja jaoks;
- 3) teavitus- ja esitlustegevuseks, mis kattub Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115 artikli 78 (Teadmiste vahetamine ja teabe levitamine) alusel toetatava tegevusega;
- 4) ärimudeli loomiseks, muutmiseks või täiendamiseks;
- 5) tootmiskorralduse, kvaliteedistandardi ja juhtimise alaseks nõustamiseks;
- 6) veebilehe ja e-poe loomiseks;
- 7) üksnes kirjanduse või andmebaasi alusel teostatavus- või tasuvusuuringu läbiviimiseks.

Eelnõu § 4 lõige 5 sätestab, et toetust taotledes ei tohi alustada toetatava tegevusega enne taotluse esitamist ning sellega seotud kohustusi ei tohi olla võetud varem. See tähendab, et toetatava tegevuse elluviimiseks vajalikke dokumente ei tohi olla väljastatud enne taotluse esitamist. Samuti sätestatakse, et toetatava tegevuse elluviimist tõendavad dokumendid ei tohi olla väljastatud varem kui taotluse esitamise päevale järgneval päeval.

Eelnõu § 5 sätestab toetuse määra ja suuruse.

Eelnõu § 5 lõige 1 ja 2 sätestavad, et maksimaalne toetuse summa ühe innovatsiooniprojekti kohta on 20 000 eurot ning toetuse suurus võib olla kuni 90 protsenti toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest. See tähendab, et taotleja peab ise rahastama innovatsiooniprojekti vähemalt 10 protsendi ulatuses. Toetust antakse kuni 90 protsenti toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest, kuid toetuse summa ei tohi ületada 20 000 eurot.

Näiteks, kui toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumus on 22 000 eurot, siis toetussumma on 19 800 eurot, millest taotleja peab ise finantseerima 10 protsenti ehk 2 200 eurot innovatsiooniprojekti kogumaksumusest.

Eelnõu § 5 lõige 3 sätestab, et toetuse saaja saab taotleda innovatsiooniprojekti toote- või teenusearenduse nõustamist kuni 20 protsenti taotletavast summast. Kirjanduse ülevaate koostamist toetatakse kuni 10 protsenti taotletavast summast.

Näiteks kui toetuse abikõlbliku kulu maksumus on 13 000 eurot, siis maksimaalne nõustamise abikõlblik kulu on 2 600 eurot (20 protsenti abikõlblikust kulust, mis on kokku 13 000 eurot), toetussumma on vastavalt 2 340 eurot (see on 90 protsenti ehk toetatav osa 2 600 eurost). Kirjanduse ülevaate koostamiseks suurim võimalik abikõlblik kulu on vastavalt 1 300 eurot (10 protsenti abikõlblikust kulust, mis on kokku 13 000 eurot), toetussumma on vastavalt 1 170 eurot (see on 90 protsenti ehk toetatav osa 1 300 eurost).

Nõustamise eesmärk on aidata toetuse saajal läbi viia innovaatilisi projekte ning leida lahendusi nendega seotud probleemidele. Kirjanduse ülevaate koostamine võib olla seotud näiteks tehnoloogia, turu-uuringute või patentidega ning selle eesmärk on aidata toetuse saajal saada teavet ja teadmisi, mis võivad olla olulised tema innovatsiooniprojekti edukaks elluviimiseks. Toetuse määrad nõustamise ja kirjanduse ülevaate koostamise jaoks on piiratud vastavalt taotletava toetuse suurusega.

Eelnõu § 5 lõige 4 sätestab, et toetust makstakse välja ainult nende kulude eest, mis on tegelikult tekkinud, vastavad abikõlblikkuse kriteeriumitele ja mida saab dokumentaalselt tõendada.

Eelnõu § 6 sätestab innovatsiooniprojekti abikõlblikud kulud.

Eelnõu §-s 6 lõikes 1 selgitatakse, millised kulud on toetatava tegevuse raames abikõlblikud ning millised nõuded nendele kuludele kehtivad. Abikõlblikud kulud on need kulud, mis on vajalikud toetatava tegevuse elluviimiseks ning on tehtud sihtotstarbeliselt, mõistlikult ja majanduslikult soodsaimal viisil. Samuti peavad kulud olema taotluses detailselt kirjeldatud ning vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115 artikliga 127 kehtestatud nõuetele ehk olema kooskõlas Euroopa innovatsioonipartnerluse põhimõtetega (vt käesoleva seletuskirja § 4 lõike 3 juures). Need kulud peavad olema vajalikud toetuse eesmärgi saavutamiseks. Kõik kulud peavad olema põhjendatud ning neid tuleb teha mõistlikult ja majanduslikult otstarbekal viisil.

Lisaks peab taotluses detailselt kirjeldama innovatsiooniprojekti elluviimisega seotud personalikulusid, mis hõlmavad lepingu alusel palgatud innovatsioonipartneri personalikulu, innovatsiooniprojekti tulemuste levitamise kulusid ja tegevuste elluviimiseks vajalike materjalide kulu. See tähendab, et taotluse esitaja peab selgelt kirjeldama, kuidas ta kavatseb toetust kasutada, millised kulud on seotud personali palgaga, kuidas ta kavatseb innovatsiooniprojekti tulemusi levitada ning millised kulud on seotud tegevuse elluviimisega vajalike materjalidega.

Abikõlblikud tööjõukulud võivad hõlmata alljärgnevat kulusid:

- 1) toetatavat tegevust ellu viiva töötaja tööjõukulu, mis vastab asutusesisesele palgajuhendile ja töö tasustamise juhendile ning on kooskõlas asutusesisese palgataseme või töötasuga;
- 2) füüsilise isikuga sõlmitud töövõtu- või käsunduslepingu alusel makstav tasu ja sellelt tasult arvestatud maksud;
- 3) Vabariigi Valitsuse 25. juuni 2009. a määruse nr 110 „Töölähetuse kulude hüvitiste maksmise kord ning välislähetuse päevaraha alammäär, maksmise tingimused ja kord” sätestatud tingimustel makstud töötaja lähetuskulu ja sellega kaasnev sõidu- ja majutuskulu.

Eelnõu § 6 lõikes 2 sätestatakse kulud, mis ei ole toetatava tegevuse elluviimise kontekstis abikõlblikud. Näiteks ei ole abikõlblikud enne taotluse esitamist tehtud kulud ega kulud, mis on seotud maksude, litsentside, trahvide või intressidega. Samuti ei ole abikõlblikud kulud, mis on seotud investeringutega tootmis- või töötlemisseadmetesse, ega kulud, mis on seotud ettevõtte ümberkorraldamisega või ülevõtmisega jne.

Abikõlblikud ei ole järgmised kulud:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115, artikli 73 lõikes 3 sätestatud kulud, milleks on:
 - a) põllumajandustoodete tootmise õiguste ostmine;
 - b) toetusõiguste ostmine;
 - c) maa ostmine;
 - d) loomade ost ning üheaastaste taimede ost ja nende taimede istutamine muul eesmärgil kui:
 - i) loodusõnnetuse, ebasoodsate ilmastikutingimuste või katastroofi tagajärjel kaotatud põllumajandusliku või metsamajandusliku potentsiaali taastamine;
 - ii) kariloomade kaitsmine suurkiskjate eest või kasutamine masinate asemel metsanduses;

- iii) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1012 (45) artikli 2 punktis 24 määratletud ohustatud tõugude kasvatamine artiklis 70 osutatud kohustuste alusel või
 - iv) geneetilisest erosioonist ohustatud taimesortide säilitamine artiklis 70 osutatud kohustuste alusel.
 - e) laenuintress, välja arvatud toetuste puhul, mis on antud intressitoetusena või tagatistasu toetusena;
 - f) investeeringud suuremahulisse taristusse, mille liikmesriik on kindlaks määranud oma ÜPP strateegiakavas ja mis ei ole osa määruse (EL) 2021/1060 artiklis 32 sätestatud kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegiatest, välja arvatud lairibaühendusse ja üleujutuste või rannikukaitsega seotud ennetusmeetmetesse, mille eesmärk on vähendada võimalike loodusõnnetuste, ebasoodsate ilmastikutingimuste või katastroofide tagajärgi;
 - g) investeeringud metsastamisse, mis ei ole vastavuses keskkonna- ja kliimaeesmärkidega lähtuvalt kestliku metsanduse põhimõtetest, mis on välja töötatud üleeuroopalistes metsastamise ja taasmetsastamise suunistes.
- 2) käibemaks, kui see on käibemaksuseaduse alusel tagasi saadav;
 - 3) tulumaksuseaduse § 8 tähenduses seotud isikute vahel sõlmitud tehinguga kaasnev kulu;
 - 4) enne taotluse esitamist tehtud kulu;
 - 5) taotleja ja innovatsioonipartneri tavapärane tegevus- ja üldkulu, milleks on näiteks remondi, rendi, üüri, kütuse, sidekulu ning muu tavapärane tegevus- ja üldkulu;
 - 6) sularahamakse, lepingu sõlmimisega või kindlustamisega seotud kulu, intress, tagatismakse ja finantsteenustega seotud muu kulu;
 - 7) riigilõiv, trahv, finantskaristus ning vaide ja kohtumenetluse korral menetluskulud;
 - 8) maa ja olemasoleva ehitise ostmise, üürimise ja rentimise kulu;
 - 9) innovatsiooniprojekti elluviimise seisukohast põhjendamatu ja ebaoluline kulu;
 - 10) tootmis- või töötlemisseadmesse ja ehitisse tehtava investeeringu kulu;
 - 11) tehnoloogiasse tehtava investeeringu kulud, kui tehnoloogiat saab kasutada või muuta kasutuskõlblikuks tööstuslikes rakendustes või kaubanduslikul eesmärgil. Investeeringud, mis keskenduvad tehnoloogia ostmisele tööstuslikus kontekstis ei ole lubatud.
 - 12) kulu mille kohta taotleja on saanud toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi;
 - 13) kasutatud masina ja seadme ostmiseks tehtud kulu;
 - 14) koolituskulud, sealhulgas koolitusreisi kulu. Abikõlblikud ei ole kulud kursuste, seminaride, töötubade jne. osavõttusudena, samuti koolitusüritusega seotud transpordi, majutuse ja päevarahade kulu;
 - 15) keskkonnamõju hindamisega või detailplaneeringu koostamisega kaasnevad kulud;
 - 16) innovatsioonipartneri palkamisel ei ole abikõlblik taotluse esitamise ajal taotleja juures töötava innovatsioonipartneri personalikulu, olemasoleva töökoha täitmine ega taotleja juures töötava töötaja asendamine. Toetuse eesmärk on toetada uute või täiendavate ressursside, näiteks teadmiste, oskuste kaasamist, mis aitavad kaasa innovatsiooniprojekti arengule ja teostamisele;
 - 17) turundustegevusega seotud kulud on need väljaminekud, mis on tehtud ettevõtte toodete või teenuste turule toomiseks, reklaamimiseks ja müügiks. Reklaamikampaaniatega seotud kulu, nagu veebi- televisiooni- jne reklaamid. Reklaammaterjali kujundamise ja trükkimisega seotud kulu. Veebiturundus nagu näiteks sotsiaalmeedia kampaaniate ja e-posti turundamine, veebilehe hooldusega seotud kulu.

Eelnõu § 6 lõige 3 sätestab, et toetatava tegevusega seotud kulud, mida võib toetuse taotlemiseks esitada, peavad olema tasutud innovatsiooniprojekti abikõlblikkuse perioodi jooksul. Abikõlblikkuse perioodi ehk innovatsiooniprojekti kestuse minimaalne pikkus on 4

kuud ja maksimaalne pikkus on 18 kuud. See tähendab, et kulud, mis on tehtud väljaspool seda perioodi, ei ole toetatavad.

Eelnõu § 6 lõige 4 sätestab, et toetuse saaja võib innovatsiooniprojekti jooksul ühe korra taotleda innovatsiooniprojekti abikõlblikkuse perioodi pikendamist kahe kuu võrra mõjuval põhjusel. Pikendamiseks peab saavutatav tulemus jätkuvalt seonduma meetme ja innovatsiooniprojekti eesmärkidega ning kõik tegevused, ka pikendamise korral, tuleb lõpetada hiljemalt 2027. aasta 31. detsembriks. Seega on lubatud innovatsiooniprojekti abikõlblikkuse perioodi üks kord pikendada, kuid seda vaid mõjuval põhjusel ning eeldusel, et innovatsiooniprojekti eesmärkide saavutamine ei ole ohustatud.

Eelnõu §-s 7 sätestatakse ostumenetluse läbiviimine.

Eelnõu § 7 lõikes 1 sätestatakse, et toetuse taotleja peab korraldama ostumenetluse, et välja selgitada toetatava tegevuse raames tellitava töö, teenuse või vara mõistlik maksumus. See tähendab, et enne ostu sooritamist peab toetuse saaja läbi viima hankemenetluse, kus kaalutakse erinevaid pakkumisi ning tehakse valik parima pakkumise alusel. Ostumenetluse tulemusel valitakse pakkumine, mis vastab kõige paremini etteantud nõuetele ja tingimustele ning on kõige mõistlikuma hinna ja kvaliteedi suhtega. Selle nõude täitmise eesmärk on tagada, et toetuse kasutamine oleks efektiivne ja majanduslikult otstarbekas.

Eelnõu § 7 lõige 2 sätestab, et kui taotleja soovib innovatsiooniprojekti raames tellida tööd, teenust või soetada vara, mille käibemaksuta maksumus ületab 5000 eurot, siis on vajalik küsida vähemalt kolmelt sõltumatult pakkujalt võrreldavaid hinnapakumusi. Sõltumatute pakkujate all mõeldakse selliseid ettevõtteid või isikuid, kes ei ole omavahel seotud, st neil ei ole mingit seost üksteisega, nagu näiteks samasse kontserni kuulumine või ühine juhtimine. See tähendab, et taotleja ei tohi tugineda ainult ühe pakkumuse hinnale, vaid võrdlema erinevaid pakkumusi, et saada võimalikult õiglane hind. Selline protsess tagab, et maksumus on mõistlik ja vastab turutingimustele. Sõltumatu pakkuja võib olla ka MTÜ.

Eelnõu § 7 lõige 3 sätestab, et taotleja võib küsida alla kolme võrreldava hinnapakumuse, kui objektiivsetel põhjustel kolme hinnapakumuse küsimine ei ole võimalik. See tähendab, et kui taotleja on näiteks juba uurinud turul saadaolevaid pakkumisi ja leidnud, et neid on vähem kui kolm, võib ta küsida vähemalt kahte hinnapakumust, kui see on mõistlik. Oluline on siiski meele pidada, et taotleja peab olema võimeline selgitama ja tõendama, miks oli võimatu või ebapraktiline küsida kolme võrreldavat hinnapakumust.

Eelnõu § 7 lõige 4 sätestab loetelu sellest, millist teavet peab sisaldama hinnapakumuse, mille taotleja saab tellitud töö, teenuse või vara kohta. Hinnapakumuse peab sisaldama taotleja nime, hinnapakkuja nime ja kontaktandmeid, hinnapakumuse väljastamise kuupäeva ning töö, teenuse või vara üksikasjalikku kirjeldust ning käibemaksuta ja käibemaksuga maksumust.

Eelnõu § 7 lõige 5 sätestab, et taotleja ei tohi küsida hinnapakumust enda ega omavahel seotud isikutelt, tulumaksuseaduse § 8 tähenduses. Tulumaksuseaduse § 8 sätestab, millal isikud loetakse omavahel seotuks, näiteks kui üks isik omab teise isiku üle märkimisväärset mõjuvõimu või neil on ühine juhtimisorgan. Sellised seotud isikud võivad pakkuda üle- või alahinnatud hindu, mis ei ole objektiivsed ja võivad mõjutada taotleja otsuseid. Seetõttu on nende väljajätmine hinnapakumuste küsimisest vajalik tagamaks, et hinnapakumused on objektiivsed ja usaldusväärsed.

Eelnõu § 7 lõige 6 sätestab, et taotleja ei tohi eirata lõikes 2 sätestatud nõuet pakkumuste küsimiseks, jagades toetatava tegevuse raames tellitava töö või teenuse osadeks. Kui toetatava tegevuse raames tellitav töö, teenus või vara on vajalik sama eesmärgi saavutamiseks, siis ei ole lubatud seda jagada osadeks. Kuid taotleja võib jagada toetatava tegevuse raames tellitava töö või teenuse või soetatava vara osadeks, kui selleks on objektiivsed põhjused, näiteks kui tellitava töö või teenuse suurus on liiga suur ja seda ei ole ühekorraga võimalik läbi viia.

Eelnõu § 7 lõige 7 sätestab erandi ostumenetluse nõuete kohaldamisel nendele taotlejatele, kes on hankijad riigihangete seaduse § 5 tähenduses, nagu näiteks riigiasutused ja avalik-õiguslikud organisatsioonid. Neile ei kohaldu käesoleva paragrahvi lõiked 1–6, vaid nad juhinduvad oma tavapärastest hankemenetluse reeglitest. Teisisõnu, kui taotleja korraldab hanke, mis kuulub riigihangete seaduse reguleerimisalasse, peab ta järgima riigihangete seadust ning antud määruse nõuded ei kehti. Kui taotleja korraldab riigihanke pärast taotluse esitamist, peab ta enne taotluse esitamist tegema turu-uuringu riigihangete seaduse nõuete kohaselt. Selline turu-uuring aitab tagada, et hankija saab vajaliku teabe turul pakutavate hindade, kvaliteedi ja muude tingimuste kohta, et teha teadlikke otsuseid hanke korraldamisel.

Eelnõu § 7 lõige 8 sätestab, et ka innovatsioonipartner peab järgima eelnõu § 7 kehtestatud ostumenetluse nõudeid, välja arvatud juhul, kui tegemist on lõikes 7 mainitud hankijaga, kelle puhul juhindutakse riigihangete seadusest.

Eelnõu §-s 8 sätestatakse, kes saab arendusosaku toetust määruse raames taotleda. Toetuse taotleja võib olla ettevõtja äriseadustiku tähenduses, sealhulgas ka ettevõtjaid ühendav tulundusühistu, samuti võib taotleja olla mittetulundusühing (edaspidi *MTÜ*) või maaparandusühistu. Äriseadustiku kohaselt on ettevõtja füüsiline isik, kes pakub oma nimel tasu eest kaupu või teenuseid ja kellele kaupade müük või teenuste osutamine on püsiv tegevus. Äriühing on täisühing, usaldusühing, osaühing, aktsiaselts ja tulundusühistu.

Eelnõu §-8 lõikes 1 sätestatakse nõuded toetust taotleva ettevõtja põhitegevusala valdkonna kohta. Ettevõtja eelmise majandusaasta põhitegevusala peab taotluse esitamise ajal äriregistri andmetel justiitsministri 28. detsembri 2005. a määruse nr 59 „Kohtule dokumentide esitamise kord“ lisa 16 „Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator (EMTAK)“ (edaspidi *EMTAK 2008*) kohaselt olema üks alljärgnevatest:

EMTAK kood	Tegevusalad
A011	Üheaastaste põllukultuuride kasvatus, k.a seemnete tootmiseks Siia kuuluvad näiteks: A0111: Teravilja- (v.a riis), kaunvilja- ja õlitaimeseemnete kasvatus; A0112. Riisikasvatus; A0113: Köögivilja- ja melonikasvatus, juurvilja ja mugulviljakasvatus (v.a. tšillipipra, paprika (<i>capsicum sop.</i>) jm vürtsi- ja maitsetaimede kasvatus, seeneniidistiku kasvatamine); A0114: Suhkrurookasvatus (v.a. suhkrupeet); A0115: Tubakakasvatus (v.a. tubakatoodete tootmine);

	A0116: Kiutaimekasvatus; A0119: Muude üheaastaste põllukultuuride kasvatus (lillekasvatus; söödakultuuri- ja heintaimakasvatus jm üheaastaste põllukultuuride kasvatus, v.a üheaastaste vürtsi-, maitse-, uimastavate ja ravimtaimede kasvatus).
A012	Mitmeaastaste, st kauem kui kaks kasvuperioodi kasvavate taimede kasvatus, k.a. seemnete tootmiseks Siia gruppi kuuluvad näiteks: A0121: Viinamarjakasvatus (v.a veini tootmine); A0124: Õun- ja luuviljaliste puuviljade kasvatus; A0125: Muu puuvilja-, marja- ning pähklikasvatus; A0126: Õlitaimakasvatus (v.a sojaubade, maapähklite jm õlitaimede seemnete kasvatus); A0128: Vürtsi-, maitse-, uimastavate taimede ja ravimtaimede kasvatus (sh näiteks tsillipipar, magus paprika (<i>capsicum sop.</i>), apteegitill, humal, jne); A0129: Muude mitmeaastaste taimede kasvatus, sh näiteks jõulupuude kasvatus, puude kasvatus mahla kogumiseks, aga v.a. lillekasvatus, puumahla ja kummitaolise vaigu kogumine looduses).
A013	Taimede paljundamine Taimse paljundus- ja istutusmaterjali tootmine, k.a pistikud, juurevõsud ja seemikud taime vahetuks paljundamiseks või pookealuseks. Siia ei kuulu metsapuid kasvatavate puukoolide tegevus, taimede kasvatamine seemnete tootmise eesmärgil.
A014	Loomakasvatus hõlmab kõikide loomade (v.a veeloomad) kasvatust ja aretust. Grupp ei hõlma farmiloomade hooldamist ja talitamist, naha tootmist tapamajades. Siia gruppi kuuluvad näiteks: A0141: Piimakarjakasvatus (v.a. piima töötlemine); A0142: Muu veislade ja pühvlikasvatus; A0143: Hobusekasvatus ja muude hobulaste kasvatus (v.a. võistlus- ja ratsahobuste tallide tegevus); A0145: Lamba- ja kitsekasvatus, sh kasvatus ja aretus, toorpiima tootmine, toorvilla tootmine (siia ei kuulu lammaste

	pügamine tasu eest või lepingu alusel, kitkutud toorvilla tootmine, piima töötlemine); A0146: Seakasvatus; A0147: Kodulinnukasvatus, sh kodulindude kasvatus ja aretus, munade tootmine, kodulindude haudejaamade tegevus (siia ei kuulu sulgede või udusulgede tootmine); A0149: Muu loomakasvatus (sh mesindus), v.a näiteks toornaha tootmine jahipidamise ja küttimise teel, kalakasvanduste tegevus, kodulindude kasvatus ja aretus, jne.
A015	Segapõllumajandus A0150: Segapõllumajandus, s.o taimekasvatusega kombineeritud loomakasvatus, kus tootmine ei ole spetsialiseeritud kummalegi tegevusalale. Kui taimekasvatuse või loomakasvatuse toodang moodustab standardsest brutomarginaalist 66% või enam, tuleb tegevus liigatada kas taime- (A011, A012) või loomakasvatuse (A014) alla.
A016	Põllumajandust abistavad tegevusalad ja saagikoristusjärgsed tegevused Tasu eest või lepingu alusel tehtavad põllumajandusliku tootmisega seotud kõrvaltegevused ja põllumajandusega sarnased tegevused, mille eesmärgiks ei ole tootmine (st põllumajandustoodang). Siia kuulub saagi ettevalmistamine esmaseks turustamiseks. A 0161: Taimekasvatuse abitegevused, v.a näiteks saagikoristusjärgsed tegevused, põllumajandusmaa drenimine, maastikuarhitektuur, agronoomide ja põllumajandusökonoomistide tegevus, maastikukujundus ja haljastus, põllumajandusnäituste ja –messide korraldamine. A0162: Loomakasvatuse abitegevused, v.a ruumide rentimine ainult loomade hooldamiseks ja talitamiseks, veterinaaria, loomade vaktsineerimine, loomade rentimine, lemmikloomade hooldamine ja talitamine. A0163: Saagikoristusjärgsed tegevused, nt saagi ettevalmistamine esmaseks turustamiseks. Siia ei kuulu põllumajandustoodete ettevalmistamine tootja poolt (vt vastavat klassi grupis 011,

	012, 013), seemnete idanevuse parandamisele suunatud saagikoristusjärgsed tegevused, vahendajate ja ühistute turundustegevus, põllumajandustoorme hulgimüük. A0164: Seemnete töötlemine paljundamiseks. Seemnete kvaliteedi ja idanevuse parandamine, seemnete kuivatamine, puhastamine, sortimine ja töötlemine kuni turustamiseni. Siia gruppi ei kuulu seemnekasvatus, seemnete töötlemine õli saamiseks, uute sortide aretamiseks või uuendamiseks tehtavad teadusuuringud.
A021	Metsakasvatus jm metsamajanduse tegevusalad Siia kuulub nt metsa istutamine, ümberistutamine, taastamine ja harvendamine, võsa, paberipuu ja küttepuude kasvatus, metsapuid kasvatavate puukoolide tegevus.
A023	Looduslike materjalide kogumine, v.a puit Siia kuulub näiteks loodussaaduste kogumine (nt metsaseened, marjad, pähklid, tammetõrud, sammal, jne).
C10	Toiduainete tootmine C1011: Liha töötlemine ja säilitamine ning lihatoodete tootmine, v.a toidukõlbliku linnurasva sulatamine, liha pakendamine tasu eest või lepingu alusel; C1012: Linnuliha töötlemine ja säilitamine, v.a pakendamine tasu eest või lepingu alusel; C1013: Liha- ja linnulihatoodete tootmine, v.a külmutatud valmisroogade tootmine lihast ja linnulihast, lihasuppide tootmine, liha hulgikaubandus, liha- ja linnulihatoodete pakendamine tasu eest või lepingu alusel; välja arvatud C10201: Kala, vähilaadsete ja limuste töötlemine ja säilitamine, v.a kala töötlemine ja säilitamine kalapüügilaevadel, õlide ja rasvade tootmine merepäritolu toormest, külmutatud valmisroogade tootmine kalast, kalasuppide tootmine; C 1031: Kartuli töötlemine ja säilitamine; C 1032: Puu- ja köögiviljamahla tootmine; C10391 Muu puu- ja köögivilja töötlemine ja säilitamine, v.a puu- ja köögiviljamahla tootmine, pulbrite ja jahude tootmine

	kuivatatud kaunviljadest, puuviljade ja pähklite säilitamine suhkrus, valmistoitude tootmine köögiviljast, tehiskontsentraatide tootmine; C104: Taimse ja loomse õli ja rasva tootmine, v.a peki jm toidukõlbliku loomse rasva sulatamine ja rafineerimine; C1051: Piima töötlemine, piimatoodete ja juustu tootmine; C1052: Jäätisetootmine; C106: Jahu ja tangainete, tärklise ja tärklisetoodete tootmine; C107: Pagari- ja makaronitoodete tootmine; C108: Muude toiduainete tootmine (sh nt suhkrust ja kondiitritoodete, valmistoidu, maitseainete ja -kastmete, kiirestiriknevate ja eritoitude tootmine); C109: Valmis loomasööda tootmine.
C11	Joogi tootmine Alkoholivabade jookide, mineraalvee, kääritatud (õlu, vein) ja destilleeritud jookide tootmine. Siia gruppi ei kuulu näiteks puu ja köögiviljamahla tootmine, piimapõhiste jookide tootmine.

Toetuse taotlemisel märgib taotleja oma taotlusele põhitegevusalale vastava EMTAK 2008 koodi. Selgitavate kommentaaridega EMTAK 2008 on kättesaadav Registrite ja Infosüsteemide Keskuse (RIK) veebilehel <http://www.rik.ee/et/e-ariregister/emtak-tegevusalad>, üldtõõdud tabel annab tegevusalade jaotusest gruppideks üldistatud ülevaate, üksikasjalikumad jaotust tuleks siiski vaadata viidatud veebilehelt.

Eelnõu § 8 lõige 2 täpsustab, et kui taotlejaks on MTÜ või maaparandusühistu, siis peavad selle koosseisus vähemalt kolm liiget vastama lõikes 1 nimetatud tegevusala nõuetele ning § 9 lõikes 6 ja 7 sätestatud müügitulu ja võlakordaja nõuetele. On piisav kui nimetatud nõuetele vastavad vähemalt kolm liiget.

Eelnõu § 8 lõige 3 sätestab nõuded taotleja kaasatava innovatsioonipartneri kvalifikatsiooni kohta. Innovatsioonipartneri roll on toetuse eesmärgi saavutamiseks vajaliku tegevuse läbiviimine koostöös taotlejaga. Innovatsioonipartner võib olla ekspert, kes on kõrge kvalifikatsiooniga töötaja, näiteks teadur, insener või nõustaja, kellel on vähemalt teise taseme haridus vastavalt Eesti Vabariigi haridusseadusele.

Nõustaja on regionaalministri 27. detsembri 2023. a määruse nr 113 „Perioodi 2023 – 2027 nõuandeteenuse osutamise toetus“ määruse §-s 6 sätestatud nõuetele vastav isik (<https://www.riigiteataja.ee/akt/129122023024>).

Lisaks peab innovatsioonipartneril olema vähemalt kolmeaastane töökogemus asjaomases valdkonnas viimase kümne aasta jooksul ning ekspert ei tohi vastavalt määruse § 9 lõikele 9 olla taotleja juhtorgani liige, osanik või aktsionär, ega olla töötanud taotleja juures vähemalt aasta enne taotluse esitamist. Samuti ei tohi ekspert tegeleda müügikonsultandi tööga, et vältida huvide konflikti.

Innovatsioonipartneriks võib olla teadus- ja arendusasutus, mis vastab teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse § 3 lõike 1 määratlusele. Teadus- ja arendusasutuste kaasamine on oluline, sest teadus- ja arendusasutustel on olemas vajalikud teadmised, kogemused ja infrastruktuur, et aidata kaasa innovatsiooniprojekti edukale elluviimisele ja tulemuste saavutamisele. Innovatsioonipartneri kaasamine on vajalik toetuse eesmärgi saavutamiseks ja tagab innovatsiooniprojekti kõrge kvaliteedi ning professionaalse teostamise. Innovatsioonipartneri valimisel tuleb arvestada partneri kvalifikatsiooni ja töökogemusega asjaomases valdkonnas.

Eelnõu § 8 lõige 4 sätestab, et doktoriõppe kestus asjaomases valdkonnas on võrdsustatud töökogemusega, mistõttu nii doktorikraadi omavad isikud kui ka doktoriõppes õppivad doktorandid võivad kvalifitseeruda innovatsioonipartneriteks.

Eelnõu § 8 lõiked 5 ja 6 sätestavad, et ühele taotlejale antakse toetust kuni kaks korda kogu toetuse perioodi jooksul. See tähendab, et kui taotleja on juba saanud toetust ühe innovatsiooniprojekti jaoks, on tal võimalik saada toetust veel ühe innovatsiooniprojekti jaoks, seega on ühel taotlejal võimalus toetust saada maksimaalselt kaks korda kogu toetuse perioodi jooksul. Samas ei ole piiratud taotluste arv, mida üks taotleja esitada võib, piirang puudutab üksnes edukaks osutunud innovatsiooniprojekti taotluste rahastamist sama taotleja kohta.

Taotleja saab toetust taotleda alles pärast seda, kui ta on ellu viinud varem käesoleva määruse alusel toetatud innovatsiooniprojekti. See tähendab, et taotlejal peab olema varasem innovatsiooniprojekt lõpetatud, lõpparuanne ja maksetaotlus PRIA-le esitatud, kui saab taotleda uut toetust.

Eelnõu § 9 sätestab nõuded toetuse taotlejale.

Eelnõu § 9 lõige 1 sätestab, et taotleja riikliku maksu võlg ilma intressita peab olema väiksem kui 100 eurot või tema riikliku maksu võla tasumine on ajatatud. Maksuvõla tasumise ajatamise korral on maksuvõlg, mille tasumise tähtaeg on möödunud, tasutud ettenähtud summas. millele peab vastama taotleja, et olla abikõlblik teatud toetuste saamiseks. Sätte eesmärk on tagada, et toetust saavad vaid need taotlejad, kes on oma kohustused riigi ees täitnud. Toetust antakse üksnes neile, kes on majanduslikult jätkusuutlikud.

Maksukorralduse seaduse § 32 kohaselt on maksuvõlg maksukohustuslase poolt tähtpäevaks tasumata jäetud maksusumma, tähtpäevaks tasumata jäetud maksusummalt arvestatud intress ning tollivõlast tulenev tähtpäevaks tasumata maksusumma ja sellelt arvestatud intress. Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 28 lõike 3 punkti 1 kohaselt jäetakse taotlus rahuldamata, kui taotleja ei vasta toetuse saamiseks esitatud nõuetele. Seega on PRIA-l õigus kontrollida kogu taotluste menetlemise ajal ja enne toetuse väljamaksmist taotleja ja toetuse saajal riikliku maksu võla olemasolu ning maksuvõla olemasolu korral selle ajatust ja maksete tähtaegset tasumist.

Eelnõu § 9 lõige 2 sätestab, et taotlejal ei tohi olla likvideerimismenetlust ega pankrotimenetlust. See tähendab, et taotleja äritegevus peab olema stabiilne ning ta ei tohi olla finantsraskustes. Lisaks ei tohi taotlejal olla kohtuotsusega välja kuulutatud pankrotti või algatatud sundlõpetamist. Samuti ei tohi taotlejal olla kehtivat äriregistrist kustutamise hoiatust, mis võib tähendada, et taotleja juriidiline seisund ei ole korras või tal on võlgnevused riigi ees.

Eelnõu § 9 lõige 3 sätestab, et kui taotleja on saanud varem toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi või vähese tähtsusega abi, mis on kuulunud tagasimaksmisele, on tagasimaksmisele kuulunud summa tähtajal tagasi makstud või toetuse tagasimaksmise ajatamise korral on tagasimaksed tasutud ettenähtud tähtajal ja summas. Selle nõude eesmärgiks on maandada riigile lisanduvate rahaliste kohustuste (rikkumiste tagasimaksed) tekkimise riski ning tagada vahendite kasutamise sihtotstarbelisus ja jätkusuutlikkuse suurendamine.

Eelnõu § 9 lõige 4 sätestab, et taotlejal ei tohi olla kehtivat karistust karistusseadustiku paragrahvides sätestatud süütegude toimepanemise eest (KARS §-s 49¹ – ettevõtluskeeld; 209 - kelmus, 209¹ - hankekelmus; 210 - soodustuskelmus, 296 - altkäemaksu vahendus, 298 - altkäemaksu andmine, 298¹ - mõjuvõimuga kauplemine, 372 - tegevusloata ja keelatud majandustegevus; 373 - ärikeelu rikkumine või 384 maksejõuetuse põhjustamine).

Eelnõu § 9 lõige 5 sätestab, et ei taotleja ega innovatsiooni partner ei tohi innovatsiooniprojekti elluviimise ajal ega aasta jooksul enne innovatsiooniprojekti algust olla töötanud üksteise juures. Tegemist on huvide konflikti vältimisega, mis võiks mõjutada innovatsiooniprojekti objektiivsust ja sellest tulenevaid tulemusi. Seega peab taotleja tagama, et tema juures töötavad isikud ei oleks seotud teiste innovatsiooniprojektide või huvigruppidega, mis võiksid mõjutada nende tegevust innovatsiooniprojekti raames.

Eelnõu § 9 lõige 6 sätestab, et taotleja võlakordaja ehk võörkapitali osakaalu näitaja kohaselt ei tohi olla taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaastal või sellele vahetult eelnenud majandusaastal, mille majandusaasta aruande äriregistrile esitamise tähtpäev on möödunud olla suurem kui 0,70. Võlakordaja leidmisel kajastatakse tulemus kaks kohta pärast koma, arvutatud tulemusi ei ümardata. Näiteks kui võlakordaja arvutamisel saadakse tulemuseks 0,70963, siis kajastatakse see võlakordaja näitajana 0,70. Võlakordaja näitab võörkapitali osatähtsust kogukapitalis, st kui suurel määral on ettevõtte vara finantseeritud laenukapitaliga ehk kui palju oli bilansipäeval kohustusi kokku varade iga euro kohta. Võlakordaja ehk võörkapitali osakaalu näitaja arvutatakse järgmise valemi alusel: võlakordaja võrdub kohustuste summa (lühiajalised kohustused, pikaajalised kohustused) jagatud koguvara summaga. Kui võlakordaja on suurem kui 0,70, võib see näidata, et ettevõttel võib olla raskusi võörkapitali tagasimaksmisega ning see võib mõjutada taotletava toetuse kasutamist.

Eelnõu § 9 lõikes 7 sätestatu kohaselt peab taotleja omatoodetud või töödeldud toodete ja saaduste turustamisest saadud müügitulu kas koos või eraldi olema taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaastal suurem kui 20 000 eurot.

Omatoodetud või -töödeldud toodete ja saaduste turustamisest saadav müügitulu kas koos või eraldi tähendab müügitulu, mis on saadud kas omatoodetud toodete ja saaduste turustamisest või omatöödeldud toodete ja saaduste turustamisest. Müügitulu, mis on saadud nende toodete või saaduste müügist, mis ei ole taotleja enda toodetud või töödeldud, vaid kokku ostetud ja edasi müüdnud, sellele nõudele ei vasta ja seda hindamisel ei arvestata.

Taotleja peab olema tootmisega või töötlemise ja turustamisega tegelenud vähemalt ühe majandusaasta enne toetuse taotlemist, seega taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta aruanne peab kajastama nimetatud omatoodetud või -töödeldud toodete ja saaduste turustamisest saadud müügitulu. See tähendab, et taotleja on suutnud oma toodete ja saaduste turustamisest teenida piisavalt tulu ning seetõttu on tal suurem tõenäosus toetuse edukaks elluviimiseks.

Eelnõu § 9 lõige 8 sätestab, et ettevõtja maksevõime näitaja taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaastal ei tohi olla väiksem kui 1,00. Maksevõime näitaja leidmisel kajastatakse tulemus kaks kohta pärast koma. Arvutatud tulemusi ei ümardata. Näiteks kui maksevõime näitaja arvutamisel saadakse tulemus 1,0085, siis kajastatakse see maksevõime näitajana 1,00. Maksevõime näitaja ehk lühiajaliste kohustuste kattekordaja arvutatakse järgmise valemi alusel: maksevõime näitaja võrdub käibevara jagatud lühiajalised kohustused. Maksevõime suuruse piirangu eesmärgiks on vältida ettevõtte käibevahendite puudujääki ning sellest tulenevaid võimalikke majandusraskusi, mida kavandatav investeering võib kaasa tuua.

Eelnõu § 9 lõige 9 sätestab, et ekspert ei tohi olla taotleja juhtorgani liige, osanik või aktsionär, ega olla töötanud taotleja juures vähemalt aasta enne taotluse esitamist. Samuti ei tohi ekspert tegeleda müügikonsultandi tööga, et vältida huvide konflikti.

Eelnõu § 9 lõige 10 sätestab nõuded taotlejale, kui taotleja on riigiabi saaja. See tähendab, et ettevõtja ei tohi olla majanduslikult ebastabiilses seisundis, kus ta on näiteks kaotanud enam kui poole oma osa- või aktsiakapitalist akumulieeritud kahjumite tõttu, on kaotanud enam kui poole oma raamatupidamises näidatud kapitalis, tal on toimumas maksejõuetusmenetlus või ei ole ta täitnud eelnevate päästmis- või ümberkorraldusabide tingimusi. Taotlejale ei tohi välja maksta uut riigiabi, kui tal on täitmata varasem korraldus tagastada juba saadud ebaseaduslik ja siseturuga kokkusobimatuks tunnistatud abi.

Eelnõu § 9 lõige 11 sätestab, et innovatsioonipartner, keda taotleja kaasab toetuse eesmärgi saavutamiseks, peab vastama lõigetes 1 – 5 sätestatud nõuetele. Nende nõuete hulka kuuluvad riikliku maksuvõla nõue, mis tähendab, et partneril ei tohi olla täitmata kohustusi riigi ees. Samuti peab innovatsioonipartner vastama likvideerimismenetluse nõudele, mis tähendab, et innovatsioonipartner ei tohi olla likvideerimismenetluses. Lisaks peab innovatsioonipartner vastama nõuetele, mis on seotud sama kulu kohta toetuse taotlemise ja toetuse tagasimaksmise tingimustega, mis on kehtestatud määrusega. Innovatsioonipartner peab vastama määruuses sätestatud nõuetele, et olla sobiv, keda taotleja saab kaasata toetuse saamiseks.

Eelnõu § 9 lõige 12 sätestab välispartneritele nõuded, mille eesmärk on tagada nende usaldusväärsus ja vastutustundlikkus partnerlussuhetes. Välispartnerid, näiteks ülikoolid peavad esitama kinnituse, mis tõendab, et tal ei ole päritoluriigi ees täitmata kohustusi, sealhulgas maksude ja Euroopa Liidu vahenditest tulenevaid kohustusi ja ta ei ole rikkunud päritoluriigi seadusi. Kinnitama, et tal ei ole majanduslikke raskusi, mis on vajalik innovatsiooniprojekti raames võetud kohustuste täitmiseks.

Eelnõu § 10 sätestab taotluse esitamise ja selle tähtaja.

Eelnõu § 10 lõikes 1 sätestatakse, et taotleja esitab toetuse saamiseks PRIA-le elektrooniliselt avalduse selleks ettenähtud tähtajal ning esitatud andmeid tõendavad dokumendid (edaspidi koos *taotlus*). Taotluse ning sellega seotud dokumentide elektroonne esitamine on vajalik menetluse kiirendamiseks ning seireandmete kiiremaks ja korrektsemaks kogumiseks. Taotluses esitatud andmed on vajalikud määruuses sätestatud nõuetele vastavuse kontrollimiseks ja meetme seireks vajalike andmete kogumiseks.

Eelnõu § 10 lõige 2 kirjeldab taotluse esitamise võimalusest teavitamist. Taotluse esitamise tähtaja teeb PRIA teatavaks ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja oma veebilehel.

Eelnõu § 11 sätestab nõuded taotlusele.

Eelnõu § 11 lõikes 1 esitatakse loend nõutud andmete kohta, mida taotlus peab sisaldama.

Eelnõu § 11 lõige 2 sätestab nõuded taotluse osaks olevale innovatsiooniprojekti plaanile. Taotleja peab esitama innovatsiooniprojekti taotluse osana ka probleemi lühikirjelduse. See tähendab, et innovatsiooniprojekti eesmärk peab olema seotud probleemi lahendamisega või selle leevendamisega. Probleemi lühikirjeldus peab sisaldama ülevaadet probleemist, mis vajab lahendamist, selle põhjustest ja tagajärgedest, probleemi olulisus ja miks selle lahendamine on vajalik. Probleemi lühikirjeldus annab ülevaate innovatsiooniprojekti taotluse põhjendatusest ning aitab mõista, millist lisaväärtust innovatsiooniprojekt ettevõttele loob. Seega on oluline, et probleemi lühikirjeldus oleks selge ja asjakohane.

Innovatsiooniprojekti plaan peab sisaldama järgmisi andmeid: innovatsiooniprojekti pealkiri, eesmärgid ja oodatavad tulemused, nii eesti kui inglise keeles. Inglise keeles esitatud andmed on vajalikud Euroopa Liidu fondide haldamise süsteemi (SFC) esitamiseks. Lisaks peab innovatsiooniprojekti plaan sisaldama projekti algus- ja lõppkuupäeva ning tegevuste ajakava, mis annab ülevaate sellest, millal ja millises järjekorras erinevad tegevused toimuvad. Samuti peab innovatsiooniprojekti plaan sisaldama innovatsiooniprojekti kogueelarvet, taotletava toetuse summat ning innovatsiooniprojekti tulemuste levitamise kava, mis näitab, kuidas innovatsiooniprojekti tulemusi plaanitakse avalikkusele ja huvitatud osapooltele edastada.

Eelnõu § 12 sätestab taotleja ja taotluse nõuetele vastavuse kontrolli.

Eelnõu § 12 lõige 1 sätestab, et PRIA kontrollib taotluse vastuvõtmisel nõutavate dokumentide olemasolu, taotluse tähtaegset esitamist, vastuvõetud taotluse nõuetele vastavust ja selles esitatud andmete õigsust ning taotleja ja toetatava tegevuse vastavust Euroopa Liidu õigusaktides, Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduses ja määruses sätestatud nõuetele.

Toetatava tegevuse vastavust määruses sätestatud nõuetele kontrollitakse pärast taotluste hindamist. Nõuetele vastavust kontrollitakse üksnes nende taotluste puhul, mis kuulusid rahuldamisele hindamistulemuste alusel koostatud taotluste paremusjärjestuse kohaselt.

Eelnõu § 12 lõike 2 kohaselt esitab PRIA Maksu- ja Tolliametile (edaspidi *MTA*) pärast taotluse esitamise tähtaja viimast päeva füüsilisest isikust ettevõtjast taotlejate nimekirja nende tuludeklaratsiooni vormi E andmete saamiseks ja käibedeklaratsiooni andmete saamiseks nende FIE-de puhul, kes on käibemaksukohustuslased. MTA edastab PRIA-le nimetatud füüsiliselt isikust ettevõtjate taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud aasta ja vahetult eelnenud teise aasta tuludeklaratsioonide vormi E andmed.

Eelnõu § 13 sätestab taotluse hindamise ja taotluste paremusjärjestuse koostamise põhimõtted.

Eelnõu § 13 lõige 1 sätestab, et hindamisele kuuluvaid taotluseid hindab PRIA vastavalt lisas „Taotluse hindamise kriteeriumid“ sätestatud hindamiskriteeriumidele ning moodustab hindamistulemuste alusel paremusjärjestuse. Taotluste hindamiseks ning taotluste paremusjärjestuse koostamiseks määrab hindajad PRIA peadirektor, kooskõlastades nimekirja eelnevalt Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumiga. Hindajatena kaasatakse Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi, innovatsiooniga seotud organisatsioonide, tootjaid ja töötlejaid

esindavate organisatsioonide ning keskkonnaorganisatsioonide esindajad (Toiduliit, EPKK, tootjaorganisatsioonid jne) ning vajaduse korral kitsama valdkonna eksperte.

Eelnõu § 13 lõiked 2 ja 3 sätestavad, et taotlusi hinnatakse skaalal 0–4. Minimaalne hindepunkt on „0“, maksimaalne hindepunkt on „4“. Hindepunkt „0“ tähendab, et hindamiskriteerium ei ole täidetud, hindepunkt „1“ tähendab, et hindamiskriteerium on täidetud vähesel määral, hindepunkt „2“ tähendab, et hindamiskriteerium on täidetud keskpäraselt, hindepunkt „3“ tähendab, et hindamiskriteerium on üldiselt täidetud, kuid esineb väikeseid puudusi, hindepunkt „4“ tähendab, et hindamiskriteerium on täielikult täidetud.

Hindajate antud hinnetest arvutatakse aritmeetiline keskmine iga hindamiskriteeriumi lõikes. Kaalutud keskmine saadakse, kui iga hindamiskriteeriumi aritmeetiline keskmine korrutatakse hindamiskriteeriumi osakaaluga ja jagatakse sajaga. Kaalutud keskmiste liitmisel saadakse koondhinne.

Näide:

Hindamiskriteerium	Hindamiskriteeriumi hinne	Osakaal	Kaalutud keskmine
Mõju sekkumise eesmärkide saavutamisele	3	40%	1,2
Meeskonna pädevus	2,5	40%	1,0
Projekti kvaliteet	2,5	20%	0,5
			2,7 koondhinne

Eelnõu § 13 lõige 5 sätestab, et võrdsete näitajatega taotluste puhul eelistatakse taotlust, mille tegevused viib ellu maapiirkonnas tegutsev ettevõtja, kelle püsiv tegevuskoht asub väljaspool Tallinnaga piirnevaid valdasid. See tähendab, et kui näiteks kaks taotlust on võrdsed ning hindamiskriteeriumidest tulenevalt saavad samasuguse koondhinne, siis eelistatakse taotlust, mille tegevused viib ellu maapiirkonnas tegutsev ettevõtja, kelle püsiv tegevuskoht asub väljaspool Tallinnaga piirnevaid valdasid. Kui ka see tingimus on taotlustel võrdselt täidetud, siis eelistatakse taotlust, mis on lõike 6 punktis 1 nimetatud hindamiskriteeriumi eest saanud suurima arvu hindepunkte.

Eelnõu § 13 lõike 6 punkt 1 sätestab, et hindamisel võetakse arvesse innovatsiooniprojekti panust ettevõtja konkurentsivõime kasvule ning mõju sekkumise eesmärkide saavutamisele. See tähendab, et innovatsiooniprojekt aitab ettevõtjal saavutada koostöös innovatsioonipartneriga praktilisi eesmärke, suurendades ettevõtte konkurentsivõimet. Näiteks võib innovatsiooniprojekt keskenduda tootlikkuse parandamisele, uute toodete või teenuste väljatöötamisele jne. Innovatsiooniprojekti hindamisel võetakse arvesse ka innovatsiooniprojekti mõju muudele sekkumise eesmärkidele, näiteks uudse tehnoloogia kasutusele võtmine kooskõlas ettevõtte arenguplaaniga, tehnoloogiaalase võimekuse kasv.

Eelnõu § 13 lõike 6 punkt 2 sätestab, et projekti meeskonna võimekuse hindamisel võetakse arvesse mitmeid tegureid, sealhulgas ettevõtja motivatsiooni panustada projekti õnnestumisse ning kaasatud ekspertide ja teaduspersonali võimekust. Ettevõtja motivatsioon on oluline, sest see mõjutab suuresti projekti edukust ning tulemusi. Samuti on oluline kaasatud ekspertide ja teaduspersonali võimekus, sest see tagab projekti tehnilise teostatavuse ja kvaliteedi. Seega on meeskonna võimekuse hindamine üks oluline aspekt projekti edukuse tagamiseks.

Eelnõu § 13 lõike 6 punkt 3 sätestab, et innovatsiooniprojekti kvaliteedi hindamisel võetakse arvesse innovatsiooniprojekti kooskõla ettevõtte arenguplaanidega ning hinnatakse, kas plaanitavad tegevused on asjakohased ja aitavad kaasa ettevõtte arengule. Antakse hinnang innovatsiooniprojekti otstarbekusele, majanduslikule põhjendatusele ja tulemuste saavutamise tõenäosusele. Samuti võetakse hindamisel arvesse innovatsiooniprojekti seotust ettevõtte arenguplaanidega ning hinnatakse, kas plaanitavad tegevused on asjakohased. Hindamisel arvestatakse, kas innovatsiooniprojekt vastab ettevõtte pikaajalistele eesmärkidele ning kas innovatsiooniprojekti elluviimine toob kaasa positiivseid majanduslikke tulemusi. Oluline on ka innovatsiooniprojekti ajakava ja eelarve põhjendatus.

Eelnõu § 14 sätestab taotluse rahuldamise ja rahuldamata jätmise tingimused.

Eelnõu § 14 lõige 1 sätestab tingimused taotluse rahuldamise otsuse tegemiseks. Rahuldamisele kuuluvad kõik nõuetekohased taotlused, mis on saanud koondhindeks vähemalt 2,5 ja on igas hindamiskriteeriumis hinnatud vähemalt koondhindega 2,0, kui nõuetele vastavate taotlemiste rahastamise summa ei ületa toetuseks ettenähtud vahendeid. Hindamise aluseks on § 13 lõikes 6 loetletud hindamiskriteeriumid. Otsused teeb PRIA Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 28 lõike 1 punkti 3 alusel.

Eelnõu § 14 lõikes 2 seatakse rahastatavatele innovatsiooniprojektidele hindamistulemuste miinimumtulemus ehk lävend ning selgitatakse selle rakendamise tingimusi. Kui kõigi nõuetele vastavate taotluste rahastamise summa ületab toetatava tegevuse rahastamise eelarvet, rahuldatakse paremusjärjestuse alusel parimad nõuetele vastavad taotlused, mis on saanud koondhindeks vähemalt 2,5 ja igas hindamiskriteeriumis hinnatud vähemalt hindega 2,0. See tähendab, et innovatsiooniprojekti taotluste hindamisel kehtestatakse kindel miinimumtase, mille peavad ületama kõik innovatsiooniprojekti taotlused, et need saaksid heaks kiidetud. Kui aga kõigi nõuetele vastavate taotluste rahastamise summa ületab toetatava tegevuse rahastamise eelarvet, rahuldatakse paremusjärjestuse alusel vaid parimad taotlused. Otsuste tegemisel võtab PRIA aluseks Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 28 lõike 1 punkti 2.

Eelnõu § 14 lõige 3 sätestab, et otsuse taotluse rahuldamata jätmise kohta teeb PRIA Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 28 lõike 3 alusel. Lõige 3 sätestab, millistel alustel võib teha otsuse jätta maaelu arengu toetuse taotlus rahuldamata. Lisaks Euroopa Liidu õigusaktides kehtestatud alustele võib otsuse teha ka siis, kui taotleja, taotlus või toetatav tegevus ei vasta toetuse andmise ja kasutamise nõuetele, kui Euroopa Liidu õigusaktidest ei tulene teisiti. Samuti võib otsuse teha siis, kui taotleja ei esita või ei tee teatavaks menetluses tähtsust omavaid asjaolusid ja tõendeid või takistab kohapealse kontrolli tegemist. Taotlust ei rahuldata ka juhul, kui see ei vasta Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 28 lõike 1, 2, 6, 7 või 8 nõuetele. Taotluse rahuldamata jätmise otsuse võib teha ka siis, kui taotluses või taotluse menetluse käigus on teadlikult esitatud valeandmeid. Need kriteeriumid tagavad, et toetust saavad vaid need taotlejad, kes vastavad kõikidele nõuetele ja kelle taotlused on nõuetele vastavad.

Eelnõu § 14 lõike 4 sätestab ajaperioodi rahuldamise otsuse langetamiseks. PRIA teeb taotluse rahuldamise või taotluse rahuldamata jätmise otsuse 80 tööpäeva jooksul arvates taotluse esitamise tähtpäevast. Konkurentsiseaduse § 34² (grupierandiga hõlmatud riigiabi) lõike 21 kohaselt on PRIA kohustatud otsuses märkima, et antav abi on grupierandiga hõlmatud riigiabi Euroopa Komisjoni grupierandi määruse (EL) nr 651/2014 tähenduses.

Eelnõu § 15 sätestab toetuse saaja kohustused.

Eelnõu § 15 lõige 1 sätestab aja, mille jooksul toetuse saaja peab innovatsiooniprojekti ellu viima ning esitama elluviimist tõendavad dokumendid. Toetatava tegevusega seotud kulud, mida võib toetuse taotlemiseks esitada, peavad olema tasutud innovatsiooniprojekti abikõlblikkuse perioodi jooksul. Abikõlblikkuse perioodi ehk innovatsiooniprojekti kestuse pikkus on 4–18 kuud. Juhul kui projekti on § 6 lõike 4 kohaselt pikendatud, võib projekti pikkus olla kuni 20 kuud. See tähendab, et kulud, mis on tehtud väljaspool seda perioodi, ei ole toetatavad.

Eelnõu § 15 lõige 2 sätestab, et toetuse saaja peab alustama innovatsiooniprojekti elluviimist hiljemalt 30 kalendripäeva jooksul pärast seda, kui tema taotlus on rahuldatud. See tähendab, et kui PRIA teeb positiivse rahastamisotsuse, siis on taotlejal aega 30 kalendripäeva, et tegevustega alustada. Tegevustega alustamine peab olema tõendatav. Näiteks hinnapakkumiste võtmine, töölepingute sõlmimine jne.

Eelnõu § 15 lõikes 3 on loetletud toetuse saaja kohustused. Toetuse saaja on kohustatud võimaldama teostada toetuse sihipärase ja tähtaegse kasutamise üle järelevalvet ning teha muid toetuse saamisega seotud kontrole ja osutama selleks igakülgset abi, sealhulgas võimaldama PRIA määratud isikul viibida oma kinnisasjal, ehitises ja ruumis ning läbi vaadata dokumente ja toetuse abil soetatud vara kohapeal. Toetuse saaja on kohustatud esitama järelevalve teostamiseks või muu kontrolli tegemiseks vajalikud andmed ja dokumendid määratud tähtaja jooksul.

Toetuse saaja eristab oma raamatupidamises kontrollitavuse eesmärgil toetuse kasutamisega seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest, esitab toetuse kasutamisega seotud seireks vajalikku teavet ning säilitab toetusega seotud dokumente vähemalt viimase toetusosa väljamaksmiseni.

Lisaks on toetuse saajal kohustus (EL) 2021/2115 artikkel 126 järgi levitada innovatsiooniprojekti tulemusi nii algava, käimasoleva kui ka lõppenud innovatsiooniprojekti kohta. See tähendab, et kogu innovatsiooniprojekti kestuse vältel peab toetuse saaja olema valmis jagama teavet vastavalt etapile, kus innovatsiooniprojekt parasjagu asub. Kohustuslik on jagada teavet nii innovatsiooniprojekti kui ka saadud tulemuste kohta ÜPP võrgustikuga. See tagab, et teave jõuab laiemale sihtrühmani ja kõik huvitatud isikud saavad innovatsiooniprojekti kohta vajaliku info, mis omakorda aitab kaasa innovatsiooniprojekti tulemuste paremale rakendamisele.

Eelnõu § 15 lõiked 4 ja 5 sätestavad nõuded toetuse saajale, mis hõlmavad § 9 lõigetes 1–5 kehtestatud tingimusi. Seejuures tuleb silmas pidada, et nimetatud nõuetele peab toetuse saaja vastama kogu toetatava innovatsiooniprojekti jooksul ehk kuni viimase toetusosa välja maksmiseni. § 9 sätestatud toetuskõlblikkuse nõuded kehtivad toetuse saajale sihipärase kasutamise perioodi lõpuni.

Eelnõu § 16 sätestab maksetaotluste esitamise üksikasjad ja kehtestab nõuded maksetaotlusele.

Eelnõu § 16 lõikes 1 on sätestatud, et kui toetuse saaja on innovatsiooniprojekti tegevuse osaliselt või täielikult ellu viinud ning innovatsiooniprojekti eest on täielikult või osaliselt tasutud, esitab toetuse saaja elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu maksetaotluse.

Eelnõu § 16 lõikes 2 tuuakse välja loetelu andmetest, mida maksetaotlus peab sisaldama.

Toetuse saaja esitab maksetaotluses järgmised andmed:

- 1) toetuse saaja ärinimi, äriregistri kood;
- 2) toetuse summa, mille maksmist ta taotleb;
- 3) teave innovatsiooniprojekti maksumuse ja selle osalise või täieliku tasumise kohta;
- 4) teave tehtud innovatsiooniprojekti elluviimist tõendavate dokumentide kohta;
- 5) andmed innovatsiooniprojekti kogumaksumuse muutumise kohta

Eelnõu § 16 lõikes 3 on toodud loetelu dokumentidest, mis tuleb esitada koos maksetaotlusega ja mis hõlmab järgmisi dokumente:

- 1) selle isiku väliastatud arve-saateleht või arve äraakiri, kellelt toetuse saaja tellis teenuse või töö või soetas vara;
- 2) punktis 1 nimetatud arve-saatelehel või arvel märgitud rahalise kohustuse tasumist tõendava maksekorralduse äraakiri või väljatrükk või arvelduskonto väljavõte;
- 3) selle isiku väliastatud osutatud teenuse või tehtud töö üleandmist-vastuvõtmist tõendav dokument, kellelt toetuse saaja tellis teenuse või töö, töötasu maksmist tõendav dokument;
- 4) töölepingu, töövõtulepingu või käsunduslepingu äraakiri;
- 5) MTA isikustatud tulu- ja sotsiaalmaksu, kohustusliku kogumispensioni makse ja tööstuskindlustusmakse deklaratsiooni vormi väljavõte, arvelduskonto väljavõte maksude tasumise tõendamiseks või väljatrükk või MTA ettemaksukonto väljavõte;
- 6) väljavõte palgalehest, millelt on näha töötaja ja tema tööandja nimi, töötajale arvestatud töötasu ning sellest kinnipeetud maksud ja muud kinnipidamised ning makstav netotöötasu;
- 7) paragrahvi 7 lõikes 2 nimetatud juhul vähemalt kolme pakkuja hinnapakumuse äraakiri;
- 8) paragrahvi 7 lõikes 3 nimetatud juhul vähemalt ühe pakkuja hinnapakumuse äraakiri;
- 9) innovatsiooniprojekti vahearuanne, milles kajastatakse lühidalt senised tulemused ja antakse hinnang innovatsiooniprojekti edenemise, tehtud tööde ning ees seisvate tegevuste kohta;
- 10) lõplik maksetaotluse ja nõuetekohane lõpparuanne 30 kalendripäeva jooksul innovatsiooniprojekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisest, vastavalt taotluses märgitud projekti kestusele, milles peavad olema kajastatud detailsed andmed innovatsiooniprojekti elluviimise, tehtud tööde ja tulemuste kohta. Lõpparuanne peab sisaldama hinnangut innovatsiooniprojekti tulemuslikkusele, elluviimisele ja tulemuste levitamisele.
- 11) lühikokkuvõtte eesti ja inglise keeles innovatsiooniprojekti peamistest tulemustest.

Koos maksetaotlusega tuleb esitada **punktis 9** nõutud vahearuanne, kus tuuakse ära innovatsiooniprojekti asjaomasel etapil saadud tulemused, tehtud tegevused. Vajaduse korral põhjendatakse erinevusi etapi kavandatud ja tegelike tulemuste vahel, antakse hinnang innovatsiooniprojekti etapi eesmärgi saavutamisele, tulemuslikkusele ja elluviimisele ning innovatsiooniprojekti lõppeesmärgi saavutamise perspektiivile.

Innovatsiooniprojekti viimase etapi korral esitatakse **punktis 10** nõutud innovatsiooniprojekti lõpparuanne, milles võetakse kokku lisaks viimase etapi tegevustele ka kogu innovatsiooniprojekti raames tehtud tegevused, vajaduse korral põhjendatakse erinevusi innovatsiooniprojekti kavandatud ja tegelike tulemuste vahel ning antakse hinnang innovatsiooniprojekti lõppeesmärgi saavutamisele. Lisatakse ka viited allikatele, mille kaudu on avalikkust innovatsiooniprojekti tulemustest teavitatud. Lõpparuanne peab sisaldama üksikasjalikku teavet innovatsiooniprojekti tehtud tööde ja tegevuste, ning saavutatud praktiliste tulemuste kohta. Lõpparuanne peab sisaldama kõiki olulisi andmeid, mis võimaldavad toetuse andjal hinnata innovatsiooniprojekti edukust. Viimase makse tegemise aluseks on nõuetekohane lõpparuanne.

Lõpparuanne tuleb esitada 30 kalendripäeva jooksul pärast innovatsiooniprojekti abikõlblikkuse perioodi lõppemist. Abikõlblikkuse periood on aeg, mille jooksul innovatsiooniprojekt peab olema tehtud ja lõpetatud.

Eelnõu § 16 lõike 4 järgi tuleb vahearuanne esitada juhul, kui tegevus kestab kauem kui kaksteist kuud. Kui innovatsiooniprojekt kestab kauem kui kaksteist kuud, saab vahearuande esitada maksetaotlusest eraldi. See tähendab, et vahearuande esitamine ei pea olema konkreetselt seotud maksetaotlusega, vaid see võib olla eraldi dokument. Vahearuande esitamine on oluline osa pikemaajaliste kui kaksteist kuud kestvate innovatsiooniprojektide rahastamisel, kuna see võimaldab jälgida innovatsiooniprojekti edusamme ja veenduda, et innovatsiooniprojekt kulgeb plaanipäraselt.

Eelnõu § 16 lõike 5 kohaselt peab lõike 3 punktis 10 nimetatud innovatsiooniprojekti lõpparuanne sisaldama hinnangut innovatsiooniprojekti tulemuslikkusele, elluviimisele ja tulemuste levitamisele.

Eelnõu § 17 sätestab maksetaotluste kontrollimise, mille käigus PRIA hindab nii taotletava toetuse õiguspärasust kui ka toetatava tegevuse vastavust EL asjakohastele õigusaktidele, Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seadusele ja selle alusel kehtestatud õigusaktidele kehtestatud tingimustele ja eesmärkidele. Toetuse saaja peab veenduma, et ta viib tegevusi ellu vastavalt toetuse rahuldamise otsuses sätestatud tingimustele ja taotluses toodud eesmärkidele. PRIA teostab kontrolli nii enne innovatsiooniprojekti taotluse rahuldamist kui ka pärast maksetaotluste menetlemise käigus.

Eelnõu § 18 sätestab toetuse maksmise tingimused.

Eelnõu § 18 lõige 1 sätestab, et toetus makstakse välja üksnes abikõlblike kulude hüvitamiseks ning tingimusel, et toetuse saaja on antud innovatsiooniprojekti etapi tegevused nõuetekohaselt ellu viinud. Teisisõnu esitab toetuse saaja maksetaotluse siis, kui üks innovatsiooniprojekti etapp või –tegevus on lõpetatud.

Eelnõu § 18 lõikes 2 sätestab, millal teeb PRIA toetuse maksmisest keeldumise otsuse. Toetuse maksmisest keeldumise otsuse teeb PRIA Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 28 lõikes 3 sätestatud juhtudel kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

- 1) taotleja, taotlus või toetatav tegevus ei vasta toetuse andmise ja kasutamise nõuetele, kui Euroopa Liidu õigusaktidest ei tulene teisiti;
- 2) taotleja ei esita ega tee teatavaks menetluses tähtsust omavaid asjaolusid ja tõendeid või takistab kohapealse kontrolli tegemist;
- 3) taotlust ei rahuldata käesoleva paragrahvi lõike 1, 2, 6, 7 või 8 kohaselt;
- 4) taotluses või taotluse menetluse käigus on teadlikult esitatud valeandmeid.

Eelnõu § 18 lõige 3 sätestab, et kui enne toetuse maksmist tehakse kindlaks, et taotleja rikub toetatava tegevuse elluviimise nõudeid või ei täida muid toetuse saaja kohustusi, võib PRIA Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 13 lõike 3 alusel vähendada makstavat toetust või keelduda toetuse maksmisest. Seejuures võtab PRIA arvesse rikkumise raskust, ulatust, püsivust ning korduvust.

Eelnõu § 18 lõikes 4 täpsustakse ajavahemik, mille jooksul PRIA teeb toetuse maksmise otsuse. Pärast maksetaotluse esitamist ja nõuetekohaste dokumentide esitamist vastavalt §-s 16 toodud nõuetele, teeb PRIA otsuse toetuse esimese osa maksmise kohta. Selle otsuse tegemiseks on ette nähtud kolm kuud alates nõuetekohaste dokumentide esitamise päevast. Pärast toetuse maksmise otsuse tegemist teostab PRIA kümne tööpäevaga toetuse makse toetuse saaja arvelduskontole.

Eelnõu § 18 lõikes 5 sätestatakse, millal teeb PRIA toetuse taotluse rahuldamata jätmise otsuse. PRIA teeb taotluse rahuldamise jätmise otsuse 25 tööpäeva jooksul arvates toetuse maksmisest keeldumise aluseks olevast asjaolust teadasaamisest. Toetuse maksmisest keeldumise otsuse korral tunnistab PRIA taotluse rahuldamise otsuse täielikult või osaliselt kehtetuks.

Eelnõu § 19 sätestab dokumentide säilitamise korra, millest tulenevalt määruse alusel esitatud dokumente taotlejale ei tagastata ning nimetatud dokumente säilitatakse PRIA-s kuni 2039. aasta 31. detsembrini. Riigiabi (EL) nr 651/2014 ja vähese tähtsusega abi korral tuleb dokumente säilitada kümme aastat.

Eelnõu § 20 sätestab toetuse saaja andmete avalikustamise.

Liikmesriigid teavitavad toetusesaajaid sellest, et neid puudutavad andmed avaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2116, mis käsitleb ühise põllumajanduspoliitika rahastamist, haldamist ja seiret ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1306/2013 (ELT L 435, 06.12.2021, lk 187–261) artiklite 98 ja 99 kohaselt ning et liidu finantshuvide kaitsmise eesmärgil võivad liidu ja liikmesriikide auditeerimis- ja uurimisorganid selliseid andmeid töödelda.

Veebilehel võib avaldada fondide toetusega valitud tegevuste loetelu vähemalt ühes liidu institutsioonide ametlikus keeles. Loetelu sisaldab järgmisi andmeid: a) juriidiliste isikute puhul toetusesaaja ja riigihangete puhul töövõtja nimi; b) kui toetusesaaja on füüsiline isik, siis tema ees- ja perekonnanimi; d) tegevuse nimetus; e) tegevuse eesmärk ning selle eeldatavad või tegelikud saavutused; f) tegevuse alguskuupäev; g) tegevuse eeldatav või tegelik lõpuleviimise kuupäev; h) tegevuse kogumaksumus; i) asjaomane fond; j) asjaomane erieesmärk; k) liidu kaasrahastamise määr; l) tegevuse ja asjaomase riigi asukohatähis või asukohatuvastus; m) liikuva tegevuse või mitut tegevuskohta hõlmava tegevuse puhul toetusesaaja asukoht, kui toetusesaaja on juriidiline isik; kui toetusesaaja on füüsiline isik, siis NUTS 2. tasandi piirkond; n) tegevuse sekkumise liik vastavalt artikli 73 lõike 2 punktile g. Punktides b ja c osutatud andmed kustutatakse kaks aastat pärast nende esmakordset avaldamist veebilehel.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega.

Eelnõu väljatöötamisel võeti aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (ELT L 435, 06.12.2021, lk 1–186)

Eelnõus nimetatud Euroopa Liidu õigusaktid on kättesaadavad Euroopa Liidu Teataja veebilehel <https://eur-lex.europa.eu>.

4. Määruse mõjud

Eelnõu mõjusid on hinnatud „Hea õigusloome ja normitehnika eeskiri“ § 46 lg 1 alusel. Eelnõu rakendamine toob kaasa otseseid positiivseid mõjusid majandusele, elu- ja looduskeskkonnale ning kaudseid positiivseid mõjusid haridusele ja teadusele, julgeolekule, regionaalarengule.

Mõjud majandusele

Mõju majandusele on positiivne. Määrus loob ettevõtjatele paremad võimalused tugevdada oma konkurentsivõimet innovaatiliste lahenduste väljatöötamise ja rakendamise kaudu. Toetatavate tegevustega avardub oluliselt ettevõtjate võimalus koostöös teadus- ja arendusasutuste ja ekspertidega suurendada uuenduslike ja kõrgema lisandväärtusega toodete, teenuste ja tehnoloogiate praktilist kasutusele võtmist. Ettevõtjad saavad kasutada innovaatilisi meetodeid ja tehnoloogiaid, mis aitavad neil täiustada oma tootmisprotsesse ning luua uusi tooteid ja teenuseid. Lisaks sellele aitab koostöö teadus- ja arendusasutuste ning ekspertidega leida tõhusamaid viise ressursside kasutamiseks, sealhulgas nutikate põllumajanduslike tehnoloogiate, jätkusuutlike praktikate ja keskkonnasõbralike tootmismeetodite kasutuselevõttu. Uute ja paremate lahenduste väljatöötamine ning nende rakendamine aitab suurendada tootlikkust, luua uusi töökohti ja stimuleerida majanduslikku arengut.

Mõju keskkonnale on positiivne. Innovatsioonikoostöö põllumajandusettevõtjate, teadlaste ja ekspertide vahel parandab keskkonnahoidu ja jätkusuutlikkust. Uute teadmiste ja lahenduste rakendamine aitab vähendada keskkonnamõju, optimeerida ressursside kasutamist ning toetada kestlikke põllumajandus- ja metsanduspraktikaid. Selline lähenemine aitab säilitada loodusvarasid, toetada bioloogilist mitmekesisust ning tagada pikaajalist jätkusuutlikkust. „Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava 2023–2027 keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne“⁴ toob välja innovatsioonikoostöö vajalikkuse ja positiivse mõju kliimale, mis saavutatakse, kui arvestatakse kliima- ja ressursitõhusust, ning samal ajal pööratakse tähelepanu elurikkuse säilitamisele ning looduslikele ja kliimaatilistele tingimustele.

Mõju haridusele ja teadusele on positiivne. Määruse rakendamise korral võime oodata põllumajandussektori ettevõtjate ja teadus- ning arendusasutuste vahelise koostöö paranemist ja intensiivistumist. See omakorda aitab suurendada sektori innovatsioonivõimekust ning tõsta selle konkurentsivõimet. Põllumajandusettevõtjad toovad kaasa oma rikkaliku praktilise kogemuse, samal ajal kui teadlased on ekspertidena kursis uuemate teadusavastustega. Nende kahe osapoole koostöös saab ühendada praktilised teadmised teadusliku uurimistööga, mis viib uute teadmiste ja lahenduste loomiseni. Põllumajandusettevõtjad saavad õppida teadlastelt uuenduslikest meetoditest ja tehnoloogiatest ning teadlased omakorda omandavad põllumajandusettevõtjatelt praktilisi teadmisi. Innovatsioonikoostöö põllumajandusettevõtjate ja teadlaste vahel soodustab ka teadusuuringute praktilist rakendamist. See viib efektiivsemate ja säästlikemate põllumajanduslike praktikate väljatöötamiseni. Samal ajal saavad teadlased reaalselt tagasisidet, mis aitab neil täiendada ja kohendada oma uurimisvaldkondi vastavalt vajadustele.

⁴ <https://www.agri.ee/euroopa-liidu-uhise-pollumajanduspoliitika-strateegiakava-2023-2027#keskkonnamoju-strate>

Mõju julgeolekule ja välissuhetele

Toetusel on toidujulgeolekut silmas pidades positiivne mõju, tagades tootmise jätkusuutlikkuse, uute toodete ja teenuste loomise ning arvestades samal ajal kliima ja ressursitõhususega. Uute teadmiste ja lahenduste rakendamine, muu hulgas välismaiseid teadus- ja arendusasutusi ja eksperte kaasates, aitab vähendada toidu tootmise keskkonnamõju, parandada ressursside kasutamist ning leida innovaatilisi viise toidu tootmise ja töötlemise efektiivsuse suurendamiseks.

Mõju regionaalarengule, sh linna-, maa- ja rannapiirkondadele

Innovatsioonikoostööl on positiivne mõju regionaalarengule, mis avaldub ettevõtluse ja elukeskkonna kaudu. Uute teadmiste ja lahenduste rakendamine innovatsiooni toel aitab vähendada keskkonnamõju, optimeerida ressursside kasutamist ning toetada kestlikke põllumajandus- ja metsanduspraktikaid. Innovatsioonitoetus on laiaulatuslik, hõlmates kogu Eesti territooriumi ning tagades võimalused ja toetuse kõikidele Eesti piirkondadele, mis omakorda tugevdab piirkondade majanduslikku võimekust, suurendab ettevõtlustegevust ning parandab elanike heaolu ja elukvaliteeti.

Toetusvajaduse prognoosimisel on arvestatud esmatootjate ja töötlejate suure huviga „Eesti maaelu arengukava 2014-2020“ meetme 16 „Koostöö“ tegevusliikide 16.0 „Innovatsiooniklastri toetus“ ja 16.1/16.2 „Uute toodete, tavade, protsesside ja tehnoloogiate arendamine toetus. Euroopa Innovatsioonipartnerlus“ vastu, mille raames on toetust määratud 8 klastrile (11 tegevuskava) ja tegevuse liigi 16.1/16.2 raames 48 projektile.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud.

Strateegiakava sekkumine „Innovatsioonikoostöö projektid – Euroopa innovatsioonipartnerluse tegevusrühma projektid” raames antava „Arendusosaku toetus“ määruse rakendamist rahastatakse 80 protsendi ulatuses EAFRD eelarvest ning 20 protsendi ulatuses Eesti riigi riigieelarvest.

Strateegiakava sekkumine „Innovatsioonikoostöö projektid – Euroopa innovatsioonipartnerluse tegevusrühma projektid” raames antava „Arendusosaku toetus“ kogueelarve on 1,9 miljonit eurot, millest Euroopa Liidu osa on ligikaudu 1,52 miljonit eurot ja Eesti riigi osalus ligikaudu 0,38 miljonit eurot.

Määruse rakendamine ei too kaasa tulusid riigieelarvesse.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile, Haridus- ja Teadusministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Kliimaministeeriumile õigusaktide eelnõude elektroonilises kooskõlastamise süsteemis EIS. Eelnõu saadetakse arvamuse andmiseks PRIA-le, Maaelu Teadmuskeskusele,

Keskkonnainvesteeringute Keskusele, Eesti Põllumajandus-Kaubanduskojale, Eesti Talupidajate Keskliidule ja Eesti Toiduainetööstuse Liidule.